

7. Baromfihús és tojás

7.1. A baromfihús piaci tendenciái

A legnagyobb baromfihús termelők az USA, Kína, EU és Brazília. Az USA és Brazília termelése várhatóan tovább emelkedik. Kínában a 2004. évi madárinfluenza után, a termelés 2005-ben lassú növekedésnek indult, 2006-ra további bővülést várnak. A madárinfluenza fertőzéstől legjobban sújtott ázsiai országok közül Thaiföldön a termelést illetően 15-20%-os, az export vonatkozásában 20-30%-os növekedést várnak.

A madárinfluenzával kapcsolatos borúlátó és nem minden esetben teljes körű médiatájékoztatás miatt a fogyasztók körében komoly pánikhangulat alakult ki az Európai Unió legtöbb tagországában, így Magyarországon is. A fogyasztói bizalom megrendülése tagállamonként eltérő időben és mértékben jelentkezett.

7.1.1. Kínálat

A KSH 2005. augusztus 1-jei adatai alapján csökkent a baromfifélék létszáma 2004. augusztusához képest. A legnagyobb mértékben a víziszárnyasok létszáma csökkent (liba: -35,1%; kacska: -22,5%). A pulykaállomány 12,2%-kal lett kevesebb. A legkisebb állomány-csökkenés a tyúkféléknél következett be (-2,2%). A tojóállomány 2005. augusztusában az előző év azonos időszakához képest 10,7%-kal csökkent.

7.1.2. Belföldi értékesítés

Hazánkban a **vágócsirke** felvásárlás a nyár folyamán a vártaknál megfelelően nőtt, nyár végére azonban a madárinfluenza-hírek miatt egyre komolyabb értékesítési gondok merültek fel. Ennek következtében az ősz folyamán a felvásárolt mennyiség visszaesett.

A belföldi **baromfihús értékesítés** mintegy 10%-kal csökkent az előző évhez képest (2. melléklet). A legnagyobb mértékű visszaesés a fagyasztott csirkénél következett be (a 70%-os csirke a tizedére esett vissza, s a 65%-os csirkéből is csak feleannyit értékesítettek, mint tavaly). A csirkehúsok közül egyedül a csirkecombnál tapasztalható javulás.

A pulyka-szektor az év eleje óta folyamatosan értékesítési gondokkal küzd.

7.1.3. Külpiaci értékesítés

A hazai értékesítés a nemzetközi piacokon is visszaesett az utóbbi egy-két évben. A **baromfihús** összesített **exportja** az év első tíz hónapjában elmaradt a 2003. és 2004. év azonos időszakában értékesített mennyiségektől (-6,5%; illetve -9,1%). Mind a Baromfi Termék Tanács (BTT), mind az adatszolgáltatói körünkbe tartozó feldolgozóüzemek értékesítési nehézségekről számolnak be. Az értékesítési nehézségek okaként a médiában megjelent madárinfluenza-hírek miatti fogyasztói pánikot nevezték meg.

Baromfihús exportunk célországai között az EU tagállamai, valamint a volt Szovjetunió utódállamai mellett távol-keleti országok is megtalálhatók. Az uniós tagállamok közül Németország, Ausztria, Olaszország, Franciaország és Nagy-Britannia, illetve az új tagállamok közül Szlovákia, Cseh Köztársaság és Szlovénia a legjelentősebb partnerek. Általában elmondható, hogy a célországok többségében a magyar baromfihús piacot veszített. Az első tíz hónap adatai alapján egyedül Ausztria és Franciaország felé tapasztalható kismértékű növekedés a kivételben 2003. és 2004. év azonos időszakához viszonyítva.

A magyar baromfihús kivitelének mintegy kétharmadát a fagyasztott termékek teszik ki. A darabolt termékek, valamint a kacsá- és libamáj együttesen kb. 80%-a a kivitelnek.

A **friss darabolt tyúkfélék** kivitele a vizsgált időszakban csökkent. 2003-ról 2004-re 7%-kal, 2004-ről 2005-re további 17%-kal lett kevesebb ezen termék exportja. A **fagyasztott termékcsoportból** 2005-ben gyakorlatilag az előző évvel megegyező mennyiség került kiszállításra.

A **friss és a fagyasztott pulykadarabok** exportjában 2004-ben tapasztalható fellendülés. Ekkor 11, illetve 34%-kal volt nagyobb az export 2003. azonos időszakához képest. 2005-ben azonban romlottak a külpiazi értékesítési lehetőségek, így a **friss termékből** 36%-kal, a **fagyasztottból** 12%-kal csökkent a kivitel az év első tíz hónapjában.

A **fagyasztott egész víziszárnyasok** exportja 2004-ben jelentős mértékben (közel felére) visszaesett 2003-hoz képest. 2005-ben azonban már javult a helyzet, közel 40%-kal nőtt a termék kivitele a vizsgált időszakban.

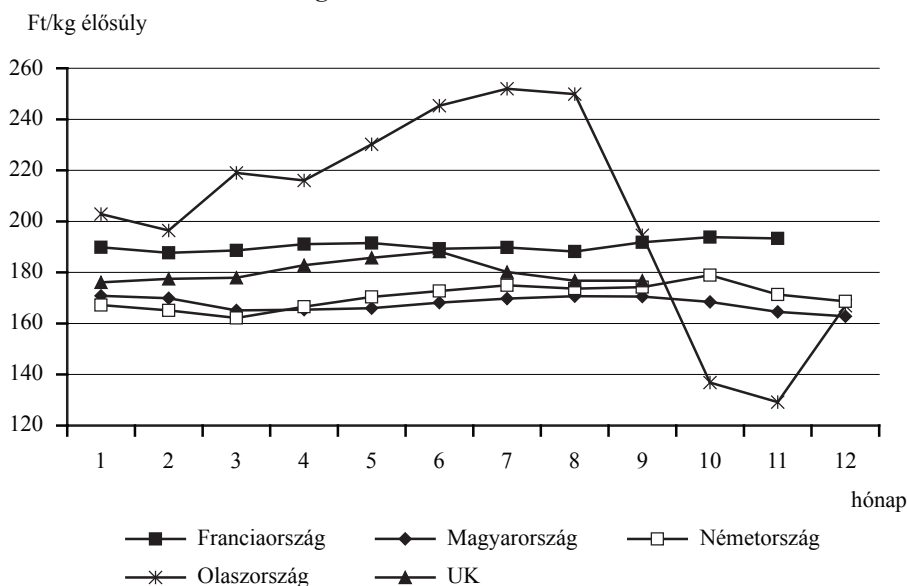
A **fagyasztott kacsá- és libamáj** iránti kedvező külpiazi kereslet lassú, de folyamatos (10% körüli) exportnövekedést eredményez. Ugyanakkor a friss máj esetében 15% körüli visszaesés tapasztalható a tavalyi évhez képest.

7.2. A piaci árak tendenciája

A legjobban az olasz **vágócsirke** ára esett, augusztus közepétől folyamatosan (20. ábra). Az új tagállamok közül Lengyelországban következett be hasonló, bár valamivel kisebb mértékű vágócsirke-áresés. A francia és brit vágócsirke árában tapasztalható ingadozást elsősorban a forint árfolyam-ingadozása okozza. A valóságban mindössze 1-2 euro cent, illetve penny értékű ingadozás volt tapasztalható a francia és brit termelői ár esetében az egész év folyamán.

20. ábra

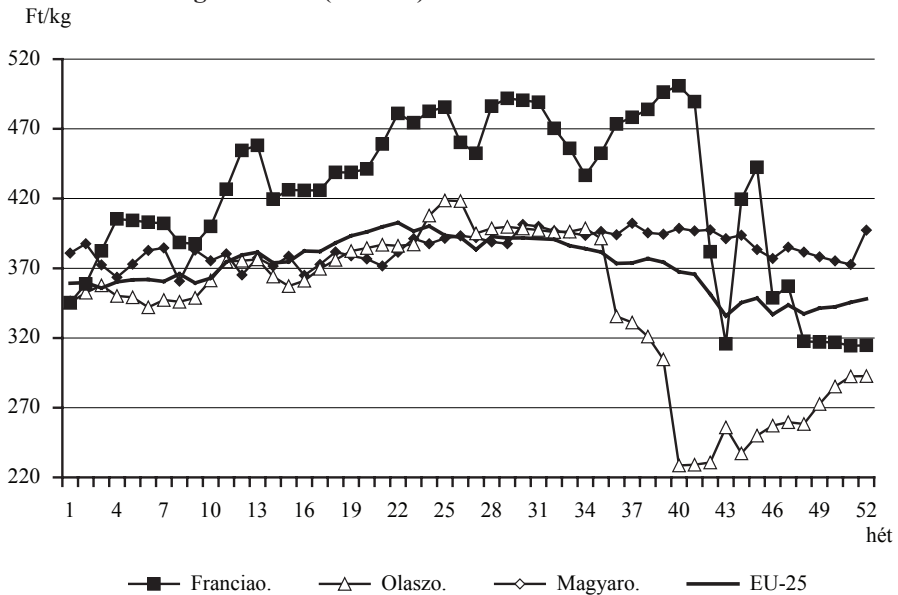
A vágócsirke termelői ára 2005-ben

Forrás: DEFRA (London), ISMEA (Roma), Ministère de l'Agriculture et de la Pêche (Paris), ZMP (Berlin), AKI

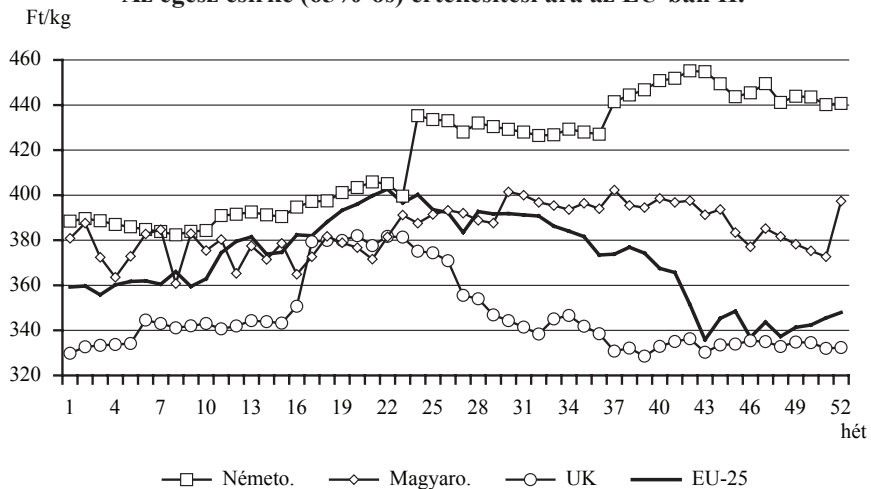
A 65%-os friss csirke feldolgozó értékesítési ára esetében még jobban megfigyelhető a fogyasztói pánikhangulat hatása. Az Európai Unió tagállamainak többségében csökkent a termék ára. Ugyanakkor Nagy-Britanniában nem esett a 65%-os csirke feldolgozó ára, Németországban pedig kifejezetten nőtt. Ez egyrészt a pontosabb média-tájékoztatásra, másrészt a fogyasztóknak a hazai (nemzeti) élelmiszer-biztonsággal szembeni nagyfokú bizalmára utal. Azokban az országokban, ahol megingott a hazai (nemzeti) élelmiszer-biztonságra vetett hit, a 65%-os csirke feldolgozó értékesítési ára csökkent (21-22. ábra).

21. ábra

Az egész csirke (65%-os) értékesítési ára az EU-ban I.

Forrás: EU Bizottság, AKI

22. ábra

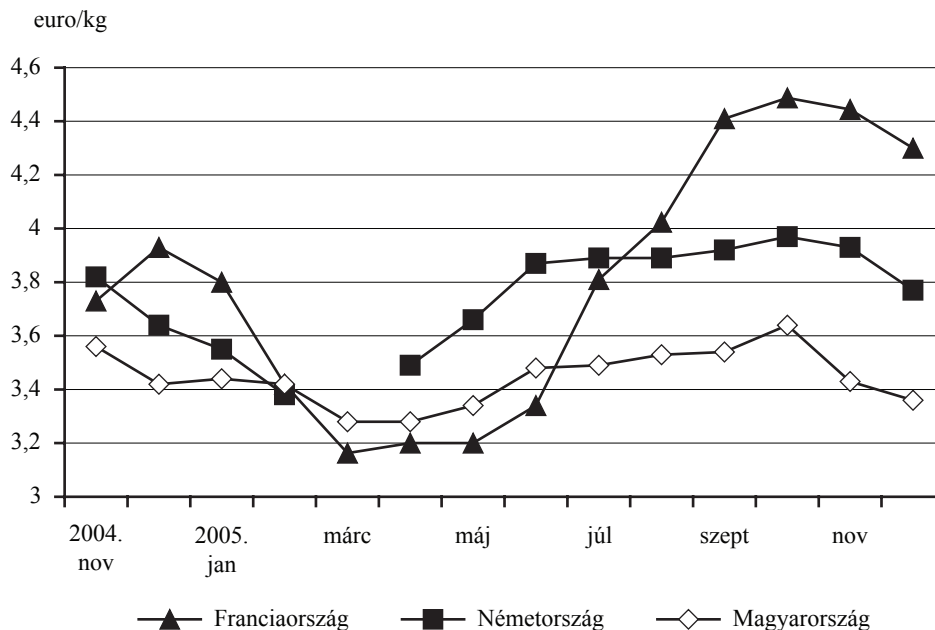
Az egész csirke (65%-os) értékesítési ára az EU-ban II.

Forrás: EU Bizottság, AKI

A **vágópulyka** termelői ára a nyár eleje óta csökken, s a felvásárolt mennyiségek is rendre elmaradnak 2004. azonos időszakaihoz képest (6. melléklet). A **pulykahúsok** havi feldolgozó értékesítési átlagárai termékenként eltérő módon alakulnak. Legkiegyensúlyozottabbnak a **pulyka alsócomb** ára tekinthető. A **pulyka felsőcomb** ára a nyár közepe óta folyamatosan csökken, ugyanakkor a **pulykamell** feldolgozó értékesítési ára a márciusi mélypont óta, kisebb ingadozásokkal ugyan, de növekvő tendenciát mutat (7. melléklet). Franciaországban és Németországban is hasonló tendencia tapasztalható a pulykamell filé feldolgozó árának alakulásában (23. ábra).

23. ábra

A pulykamell filé havi feldolgozó értékesítési ára

Forrás: Ministère de l'Agriculture et de la Pêche (Paris), ZMP (Berlin), AKI

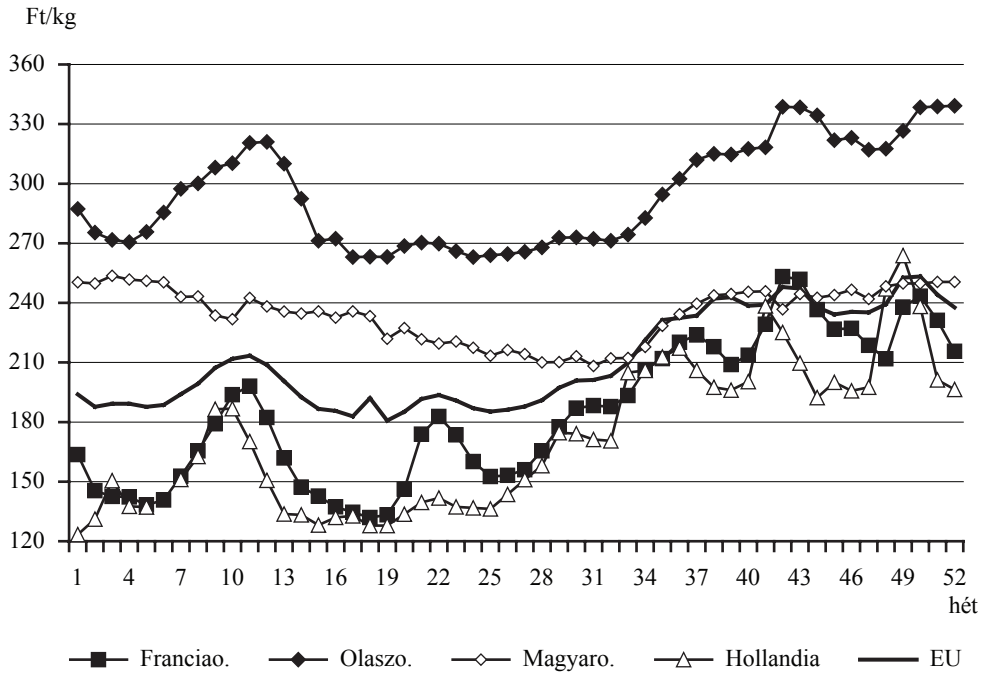
7.3. Az étkezési tojás piaci tendenciái

A **tojástermelés** (a tojóállomány csökkenése miatt) elmaradt az előző évi eredményektől, azonban a hazai étkezési tojáspiacot továbbra is az önellátás jellemzi.

A nyár végére fokozatosan megszűnt az év elejére kialakult nagymértékű tojásfelesleg, amely az EU tagállamainak többségében (többek között nálunk is) tartós árcsökkenést eredményezett. A tojás ára az EU-25 tagállam átlagában már 2005 nyár elején kissé növekedett, a markánsabb emelkedés csak június második felében kezdődött.

A madárinfluzzával kapcsolatos hírek és a fogyasztói pánik a tojás-szektor elkerülte, egyelőre az árak a szezonálisnak megfelelő módon alakulnak az Európai Unió minden tagállamában.

Az étkezési tojás ára az EU-ban

Forrás: EU Bizottság, AKI

